

Arxiu: PROGRACONSO

ASSIGNATURA: CONSOLIDACIÓ D'ESTATS FINANCERS

PROFESSORS: F.J. UROZ (Grup 50) i F. GÓMEZ (Grup 10)

CURS: 1998-1999

GRUPS: 50 (1er Quadrimestre) i 10 (2n Quadrimestre)

CRÈDITS: 6   **Docència:** quadrimestral

Tipus assignatura: OPTATIVA de tercer curs

OBJECTIUS:

Conèixer el contingut, el sentit i el significat dels comptes dels grups de societats. Analitzar els diferents mètodes i procediments de consolidació, el procés de consolidació i les pràctiques correctes i per últim, les normes d'elaboració i presentació dels comptes anuals consolidats.

CONTINGUTS

1.- Introducció i normativa.

- 1.1. La concentració econòmica, un canvi en l'organització empresarial.
- 1.2. Marc legal: Normativa i legislació.

2.- Conceptes preliminars a la consolidació d'estats financers.

2.1. Societats que intervenen en la consolidació.

- 2.1.1. Societat dominant.
- 2.1.2. Societat dominada.
- 2.1.3. Societat multigrup.
- 2.1.4. Societat associada.

2.2. Grup de societats, conjunt consolidable i perímetre de consolidació.

2.3. Obligació de consolidar.

2.4. Grups de societats dispensats de l'obligació de consolidar.

3.- Introducció als mètodes i procediments de consolidació i etapes.

3.1. El mètode d'integració global: introducció.

3.2. El mètode d'integració proporcional: introducció.

3.3.El procediment de posta en equivalència: introducció.

3.4.Etapes del procés de consolidació.

3.4.1. Homogeneïtzació.

3.4.2. Agregació.

3.4.3. Eliminacions.

3.4.4. Formulació del comptes anuals consolidats.

3.5.Comparació dels mètodes: Exemple.

4.- Mètode d'integració global.

4.1. Introducció.

4.2. Eliminació inversió-fons propis.

4.2.1.Eliminació inversió-fons propis en primera consolidació.

4.2.2.Eliminació inversió-fons propis en consolidacions posteriors.

4.2.3.Eliminació inversió-fons propis amb participacions indirectes.

4.2.4.Eliminació inversió-fons propis amb participacions recíproques.

4.3. Eliminacions recíproques.

4.4. Eliminacions de resultats per operacions internes.

4.4.1.Eliminacions de resultats per operacions internes d'existències.

4.4.2.Eliminacions de resultats per operacions internes d'immobilitzat.

4.4.3.Eliminacions de resultats per operacions de serveis i per dividendes interns.

4.4.4.Eliminacions de resultats per operacions internes d'actius financers i per adquisició a tercers d'actius financers del grup.

5.- Mètode d'integració proporcional.

5.1.Descripció del mètode.

6.-Procediment de posta en equivalència.

6.1.Descripció del procediment i homogeneïtzació.

6.2.Ajust derivat de la diferència inversió-fons propis.

6.3.Modificació de la participació.

6.4.Consolidacions posteriors.

6.5.Canvis en els mètodes o procediments de consolidació.

7.-Conversió de comptes anuals en moneda estrangera.

- 7.1. Introducció.
- 7.2. Mètode del tipus de canvi al tancament.
- 7.3. Mètode monetari-no monetari.
- 7.4. Societats estrangeres sotmeses a altes taxes d'inflació.
- 7.5. Eliminació de resultats interns.
- 7.6. Societats postes en equivalència.
- 8.- Tributació en règim de benefici consolidat.
  - 8.1. Introducció.
  - 8.2. Grup de societats a efectes fiscals.
  - 8.3. El règim de declaració consolidada.
  - 8.4. Determinació de la base imposable consolidada.
  - 8.5. Deduccions de la quota.
- 9.- Estats financers consolidats.
- 10.- Aplicació informàtica de consolidació.

BIBLIOGRAFIA DE CONSOLIDACIÓ D'ESTATS FINANCERS:

TEXTES LEGALS i PROFESSIONALS:

Artículos 42 a 49 del Código de Comercio.

ESPAÑA. REAL DECRETO 1815/1991 de 20 de diciembre, por el que se aprueban las normas para la formulación de las cuentas anuales consolidadas.

ESPAÑA. REAL DECRETO 1643/1990, de 20 de Diciembre, por el que se aprueba el Plan General de Contabilidad (BOE N° 310 del 27 de Diciembre).

ESPAÑA. REAL DECRETO LEY 1564/1989, de 22 de Diciembre, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley de Sociedades Anónimas (BOE N° 310 del 27 de Diciembre).

ESPAÑA. LEY 19/1989, de 25 de Julio, publicada en el BOE N° 178 de 27 de julio de 1989 sobre reforma parcial y adaptación de la legislación mercantil a las directivas de la C.E.E. en materia de sociedades.

Séptima Directriz de la C.E.E. que regula las cuentas anuales consolidadas.

I.A.S.C. Norma Internacional de Contabilidad Nº 27: "Estados financieros consolidados y contabilización de las inversiones en filiales".

I.A.S.C. Norma Internacional de Contabilidad Nº 28: "Contabilidad de las inversiones en empresas asociadas".

I.A.S.C. Norma Internacional de Contabilidad Nº 31: "Información financiera relativa a las participaciones en negocios conjuntos".

TEXTES BÀSICS:

ALVAREZ MELCÓN, Sixto (1993): "Consolidación de estados financieros". Ed. McGraw-Hill. Madrid.

AMAT, Oriol y CARENYS, Jordi (1992): "Manual práctico de consolidación de balances". Ediciones Gestión 2000 S.A. Barcelona.

DE LAS HERAS MIGUEL, Lorenzo (1996): "Normas de consolidación. Comentarios y casos prácticos." Centro de Estudios Financieros. Madrid. 2a edición.

FERNÁNDEZ FERNÁNDEZ, José Miguel (1993): "Consolidación de estados contables". Editorial AC. Madrid.

TEXTES COMPLEMENTARIS:

ALVAREZ MELCÓN, Sixto (1978): "Grupos de sociedades. Cuentas consolidadas y la imposición sobre el beneficio". Madrid.I.P.C. Ministerio de Hacienda.

ALVAREZ MELCÓN, Sixto (1982): "Supuestos de análisis contable superior. Auditoría, análisis y consolidación de estados financieros". Ed. Tebar Flores. Madrid.

ALVAREZ MELCÓN, Sixto (1983): "Análisis contable del régimen de declaración consolidada de los grupos de sociedades". I.P.C. Ministerio de Economía y Hacienda. Madrid.

ALVAREZ LÓPEZ, Enrique; DURÁNDEZ ADEVA, Angel y LÓPEZ COMBARROS, José Luis (1985): "Consolidación de estados financieros en Europa. Séptima Directriz de la Comunidad Económica Europea". A.P.D. Madrid.

ALVAREZ MELCÓN, Sixto y URÍAS VALIENTE, Jesús (1987): "Análisis contable superior". UNED. Madrid.

CONFEDERACIÓN ESPAÑOLA DE ORGANIZACIONES EMPRESARIALES (C.E.O.E.) (1987): "Jornadas: Grupos de sociedades. Su adaptación a las normas de las comunidades europeas". Universidad de Alcalá de Henares. Facultad de Derecho.

CÓNDOR LÓPEZ, Vicente (1988): "Cuentas consolidadas. Aspectos fundamentales en su elaboración". I.C.A.C. Ministerio de Economía y Hacienda. Madrid.

LAMARCA BALLINA, José Luis y ELÓSEGUI ARGOTE, Miguel Angel (1993): "Consolidación de cuentas". Ed. Deusto. Bilbao.

LARA RUBIDO, Luis y MARTÍN OLIVER, Antonio (1991): "La consolidación contable". Consorcio de la Zona Franca de Vigo. Vigo.

MCKINNON, Sharon M. (1985): "Cuentas consolidadas. La VII Directriz de la C.E.E.". Arthur Young-A.E.C.A. Madrid.

MONTESINOS, Vicente; SERRA, Vicente y GORGUES, Roberto (1990): "Manual práctico de consolidación contable". Ed. Ariel. Barcelona.

QUERÉNDEZ AUZMEDI, Francisco (1988): "La consolidación contable". I.P.C. Ministerio de Economía y Hacienda. Madrid.

RIVERO TORRE, Pedro (1987): "Análisis de balances y estados complementarios". Pirámide. Madrid.

SLOF, Eric John (1998): "Consolidación de estados financieros". Pirámide. Madrid.

ZAPATERO HUERGA, Fernando (1988): "Manual de consolidación de estados financieros de los grupos de empresas". I.P.C. Ministerio de Economía y Hacienda. Madrid.

SISTEMA D'AVUACIÓ:

L'avaluació de la matèria es fa bàsicament sobre el resultat obtingut de l'examen. Ademés en grups de quatre persones s'haurà de confeccionar un treball monogràfic sobre algun tema no contemplat en principi, en el programa de l'assignatura, i que sigui d'orientació cap a la recerca. També es tindrà en compta a la nota final de curs els exercicis desenvolupats per l'alumne i els casos pràctics solucionats durant el quadrimestre que s'hagin presentat.

L'examen comprén:

Una part teòrica, amb dos o tres preguntes a desenvolupar.

Una part pràctica, amb un exercici de consolidació amb diverses eliminacions i ajustos per operacions internes i d'altres. O bé, exercicis parcials d'operacions internes sense relació entre elles. Pot demanar-se elaborar els estats consolidats del grup.

HORARI DE TUTORIES:

Assignatura: CONSOLIDACIÓ D'ESTATS FINANCERS.

TUTORIES GRUP 50 (TARDA) PROFESSOR: F.J.. UROZ despatx: S/203

dimecres	dijous
de 18 hores	de 18 hores
a 19 hores	a 20 hores
(docència tutoritzada)	

DATA EXAMEN1: 1ª convocatòria: 29 de juny de 1999 (divendres)

DATA EXAMEN2: 2ª convocatòria: 8 de juliol de 1999 (dijous)